

BUBBELWANDELING

BUBBELWANDELING IN HET MOOIE EN GEZELLIGE MECHELEN, CORONA-PROOF MET WEETJES EN LEUKE ANEKDOTES, DE BETEKENIS VAN DE GEVELS EN GEDENKSTENEN.

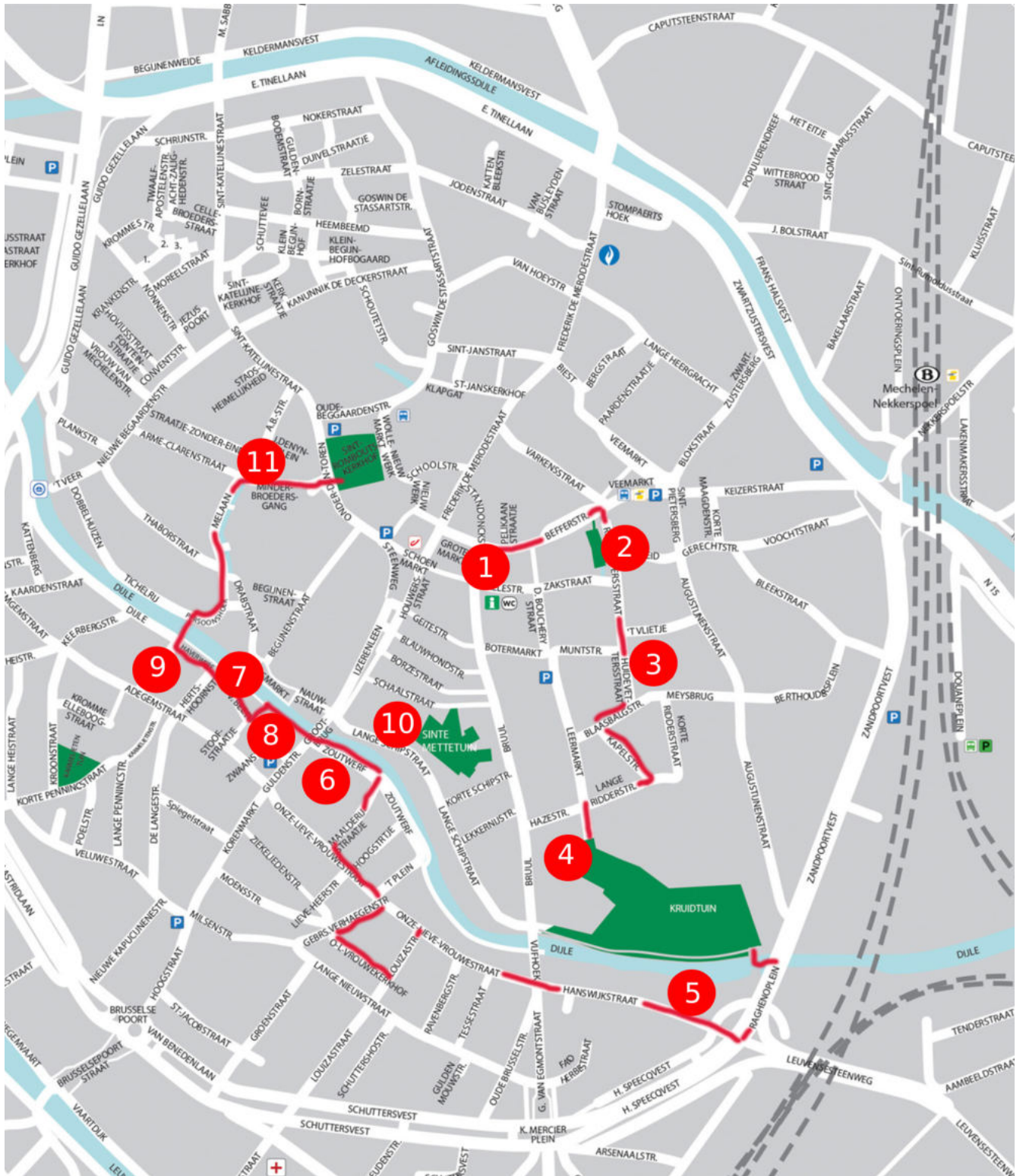
HOE WERKT HET?

Deze wandeling duurt ongeveer 2 uur. Naargelang je interesse kan je een stukje overslaan.

- In het *rood en schuin* gedrukt enkele opdrachten.
- In het **blauw en vetgedrukt** de route.
- In het gewoon lettertype uitleg over de gevels en standbeelden.

WAT NEEM JE MEE?

Desinfecterende gel, mondneusmasker, je corona-buddy, water en een versnapering, je mobiele telefoon of een fotoestel, kledij en voorwerpen naargelang de weersomstandigheden (seizoenskledij, regenjas, paraplu, zonnebril, zonnecrème).

START!

Op de Grote Markt aan het stadhuis

Stadhuis

In feite vind je hier 3 stadhuisen:

- Het huidige postkantoor was het vroegere stadhuis
- Het schepenhuis (naast het standbeeld van Margaretha Van Oostenrijk, maar is niet zichtbaar vanuit dit oogpunt) is ook nog het stadhuis
- Het huidige stadhuis met 3 delen: Paleis van de Grote Raad, Belfort en Lakenhalle

Het stadhuis bestaat uit 3 delen van links naar rechts als je met je gezicht naar het stadhuis staat:

STADHUIS

Nummer 1: Het Stadhuis (3delen)

Deel 1 van het stadhuis

Het Paleis van de Grote Raad*

Het schepenhuis dat naast het standbeeld van Margaretha van Oostenrijk staat was de Grote Raad en niet dit huidig stadhuis. De noordvleugel van het stadhuis stond origineel hier. Dit was vroeger een stuk van de lakenhallen. Dit twintigste-eeuws gebouw werd opgetrokken volgens de zestiende-eeuwse plannen van de familie Keldermans (een familie van bouwmeesters). Zij boden altijd een totaalconcept aan: zowel het ontwerp, de uitvoering en de levering van bouwmaterialen. Zij bezaten een eigen steengroeve en een atelier in Mechelen aan de Dijle, waarlangs zij hun bouwmaterialen vervoerden. De plannen, tekeningen, berekeningen en kennis werden van generatie op generatie doorgegeven. Daardoor geleken de ontwerpen sterk op elkaar: bijvoorbeeld het paleis van de Grote Raad in Mechelen en het stadhuis van Middelburg of de Sint-Romboutstoren en zijn wat kleinere versie, de Sint-Jacobstoren in Antwerpen.

De Post verhuist naar het Huis De Beyaert en het stadsbestuur betreft vanaf 1914 het nieuwe neogotische paleis. Nu fungeert het gebouw als feest-, trouw- en raadzaal.

Zoek Keizer Karel op zijn troon.

Keizer Karel werd geboren in Gent. In het begin van de 16de eeuw werd hij opgevoed door zijn tante Margaretha Van Oostenrijk. Bij ons staat Keizer Karel vooral bekend als de Keizer in wiens rijk de zon nooit onderging. De bouw van het Paleis valt in 1547 deels stil omdat Keizer Karel niet over de brug kwam met de beloofde 6 000 gulden als bijdrage voor de bouw. Deels ook omdat de ontploffing van de Zandpoort een groot deel van de stad aan deze kant vernielde. De raadsheren moesten noodgedwongen vergaderen in het Hof van Savoye, het paleis van de in 1530 overleden landvoogdes Margaretha Van Oostenrijk.

Deel 2 van het stadhuis

Belfort: veertiende-eeuws gotisch maar ook barok uit de 17de eeuw.

Het Belfort staat op de lijst van het Unesco-wereldcultuurerfgoed samen met de andere Belforten in België en Frankrijk. Het Mechels belfort werd niet helemaal afgewerkt zoals gepland. De Mechelaars deden nochtans de moeite om de reis naar Brugge te ondernemen met het idee om een belfort 'à la façon de Bruges' neer te zetten. In 1526 heeft men de noordkant afgebroken om er het Paleis van de Grote Raad te bouwen. Vandaar het asymmetrische gebouw.

foto: Jan Smets

Het onafgewerkte belfort was multifunctioneel. In de 16de eeuw was dit het Oude Steen (de oudste gevangenis).

Zoek op de Grote Markt een gedenksteen ter hoogte van brasserie 'Den Amitié'.

De juiste plaats hiervan werd ontdekt tijdens archeologische graafwerken voor de aanleg van de ondergrondse parking. Het Steen werd in de 16de eeuw afgebroken. De gevangenen worden achter de tralies gezet in het belfort dat ook 'Het Steen' wordt genoemd. Deze gevangenis werd uitgebaat door een privépersoon die in ruil voor een pachtsom de gevangenis voor eigen gewin mocht uitbaten. Deze gevangenis is 2 eeuwen in gebruik geweest. De sociale verschillen in de gevangenis waren groot. Zo was er de 'poorterskamer' boven het gelijkvloers, en op de 2de verdieping de gevangenis voor de armere Mechelaars. De persoon die in de eerstgenoemde 'kamer' terecht kwam, moest eerst een borg betalen aan de kastelein. Voor niet-Mechelaars werd een hogere som aangerekend! Als de entree betaald was aan mijnheer-cipier moest voor de verdere onkosten apart worden betaald. Een bed kostte extra. Eten moest betaald worden. De 'all-in' prijs was 7 stuivers per dag (voor dit bedrag werkte in die tijd een metsersgezel drie dagen lang ...). Wie niet kon rekenen op de financiële steun van familie of vrienden, moest maar verhuizen naar het goedkopere deel van Het Steen. Op de 2de verdieping was men voor voeding en onderhoud geheel afhankelijk van giften van welwillenden.

De kastelein kreeg van de stad wel een bedrag van één stuiver om de arme gedetineerden te onderhouden, maar deze som was eigenlijk te klein. Deze mensen kregen het overschot van het eten uit de poorterskamer, maar moesten het verder stellen met aalmoezen uit de daarvoor door het stadsbestuur bevestigde 'aalmoezenbus' aan de buitenkant van de gevangenis. Wel mochten deze gevangenen op zon- en feestdagen onder begeleiding bedelen in de Sint-Romboutskathedraal. Ontsnappingen waren schering en inslag door de gebrekkige infrastructuur, de cipier die een oogje dichtkneep ... Gevangenen mochten ook veel bezoek ontvangen en medicijnen of boeken laten bezorgen. Bij geweld in de nor, keek de kastelein de andere kant op. De oudste gevangene werd de 'provoost van Het Steen' genoemd en sprak recht over kleine geschillen.

Reglement van de gevangenis:

- enkel getrouwde mannen mochten intieme contacten hebben met hun partner binnen de muren van Het Steen
- geen prostituees
- vertier en andere oneerlijke spelen waren verboden.

Leuk detail: bij het archeologisch onderzoek werden veel dobbelstenen gevonden. De 2 voogden, aangesteld door de schepenbank, zagen dus niet alles.

Deel 3 van het stadhuis

De lakenhandel dateert uit de 14de eeuw (handel in textielproductie).

De lakennijverheid was heel belangrijk voor vele Vlaamse steden. De beginperiode van de 'Mechelse draperie' is te situeren in het midden van de 12de eeuw. De nijverheid was grotendeels afgestemd op de export. Het centrum van het hele handeltje was deze lakenhal. Vóór 1311 stond hier een bouwwerkje voor de lakenhandel. De Mechelaars gingen op prospectie naar Brugge voor de nieuwe lakenhalle maar de 100-jarige oorlog en andere keuzes deden besluiten om de toren weg te gommen.

Zoek de dieren bovenop de gevels.

Vroeger hadden de huizen geen huisnummers. Je kon huizen herkennen aan namen van huizen. Soms had een huis geen naam en dan zei men bijvoorbeeld het huis naast Den Engel of naast De Witte Vos.

We verlaten de Grote Markt via het Paleis van de Grote Raad en gaan richting Huis van de Mechelaar. Sla rechtsaf naar de Rik Wouterstuin. Ter hoogte van Befferstraat 38, sla je dus rechts af de tuin in vóór je aan Veemarkt komt.

Nummer 2: Rik Wouterstuin

Dit is een stadstuintje dat in 2016 werd geopend. Het is een ode aan de vliet en aan Rik Wouters.

Rik Wouters (Mechelen 1882 - Amsterdam 1916) stamt uit een familie van de Mechelse houtsculptuur. Het maken van Leeuwenkopjes voor kasten ruilt hij al snel in voor 'huiselijke zorgen' en kleurige landschappen. Vanaf 1912 breekt hij artistiek door met zijn schilderijen en beelden waarin hij speelt met licht en kleur. In de tuin werd een vlietje** opengelegd: een lange vijver verbeeldt de oude loop van de vliet. Naast de vliet is een speelzone met daarin speelelementen voor jonge kinderen. Achterin de tuin is een verblijfsplek met een beeldentuin waarin een replica staat van een beeld van de hand van Rik Wouters.

Er staat op de Wollemarkt in Mechelen ook een beeldhouwwerk waarvoor zijn echtgenote en muze Nel poseert, namelijk 'Huiselijke Zorgen'. In zijn kunst zijn steeds persoonlijke elementen terug te vinden. Hij is een twintigste-eeuwse beeldhouwer-schilder, aanhanger van de fauvisme-groep van artiesten die gaat reageren op de kunststromingen van hun tijd. Hij is expressionist, impressionist en luminist. Kracht van Wouters' werk vind je in Brussel Antwerpen en Amsterdam. Hij stierf reeds op 34 jarige leeftijd.

We gaan verder richting De Vleeshalle over het bruggetje via de andere ingang/uitgang (naar rechts).

Zoek in de Rik Wouterstraat op je linkerkant een gevelsteen met het woonhuis van Rik Wouters.

Grafisch kunstenaar Gijs Vanhee heeft een opvallende muurschildering gemaakt, geïnspireerd op Wouters' 'Zot Geweld'.

Herken je Wouters' werk in het werk van deze moderne kunstenaar op de muur in de tuin?

De kunstenaar Rik Wouters woonde 10 jaar bij zijn ouders in de Rik Wouterstraat 41-43. Deze tuin is een oase van rust, alleszins toch als de kinderen niet spelen op de speelelementen.

Nummer 3: De Vleeshalle

Concept 'Shop-Taste-Meet' brengt mensen samen in een uniek historisch kader van 'De Vleeshalle', een oude markthal gebouwd in 1881. Prikkel je zintuigen! Er is een uitgebreid aanbod van eten: Italiaanse, Spaanse, Vietnamese, Griekse, Ierse, Oosterse en de lokale ambachtelijke keuken. Centraal is er gelegenheid om je drank te bestellen. Op de IJzerenleen (in het centrum van de stad Mechelen) stond eeuwenlang een Vleeshuis. Stadsarchitect Victor Louckx ontwierp in 1881 de nieuwe Stedelijke Vleeshal, een driebeukige hal met brede bovenlichten. Slagers boden hier hun koopwaar aan. Vroeger bouwde men hallen zodat de verkoop van handelswaren in betere omstandigheden kon gebeuren. In deze hallen waren vanaf eind 19de eeuw tot 1965 115 vleesbanken. Dan is het stopgezet.

De functie van het gebouw is nog duidelijk merkbaar.

*Ga er even naar op zoek.
De 2 rundskoppen op de gevel.*

De markthal deed in de jaren 80 ook nog dienst als stempellokaal.

Loop de Huidevetterstraat uit, let ook even op het diagonaal tracé van waterbellen op de straat. Volg het padje langs het vlietje en geniet. Ga daarna naar links. Deze vliet dwarsst de site van Het Clarenhof. Vroeger verbond ze de Melaan met de Dijle.

In 2009 werden op deze plaats de resten opgegraven van middeleeuwse leerlooierijen. De leerlooiers gebruikten het water om de huiden te wassen.

Ga nu naar rechts in de Lange Ridderstraat en dan naar links de Pitzemburgstraat in.

Zoek het GOUDEN LEIRHUYS. In welk jaar werd het gerestaureerd?

De Vlaamse Dienst Speelpleinwerking is hier gehuisvest. De gedraineerde gronden van 'De Ham' vormden door de nabijheid van de Dijle en de watermolens een ideale locatie voor de leerlooiers en later voor de goudleerfabrikanten. Het Gouden Leerhuys was zeker sinds 1647 in handen van de goudleermakers en herbergde zelfs de laatste ateliers. Hoewel het in 1876 naar toenmalige inzichten werd gerestaureerd, bleven heel wat achttiende-eeuwse elementen behouden. Het pand is niet beschermd.

We houden halt in de kruidtuin aan het standbeeld van Dodoens.

Nummer 4: Kruidtuin

Als je goed kijkt naar het ontwerp van dit stukje van de kruidtuin in De Kruidtuin, of in de volksmond Botanique genoemd, zie je dat dit gedeelte is ontworpen volgens hopbladeren. Dit deelproject schetst een klimplant, namelijk hop. Je ziet de hopbellen, slingerende ranken en het kenmerkend blad. De bladeren doen dienst als zitbanken.

*Wat zijn de basis ingrediënten van bier?****

Deze kruidentuin wordt bewaakt door dé grote Mechelse kruidenspecialist **Rembert Dodoens**.

Een kopje lindethee om geen schaapjes te moeten tellen, een glaasje kamillethee bij buikpuin, een muntbonbon voor een vlotte spijsvertering of een laagje goudsbloemzalf als je huid jeukt ... Rembert Dodoens was een van de grootste kruidenkenners van de 16de eeuw en schreef een 'Cruydenboek'. Een ware goudmijn voor oma's en opa's op zoek naar een doeltreffend middelje tegen jicht**** of hoge bloeddruk. Vandaag de dag snellen wij naar de apotheek, maar vroeger probeerde men de kwaaltjes de wereld uit te helpen met kruiden. Zo gek veel is er trouwens niet veranderd. De meeste van onze moderne medicijnen worden nog steeds gemaakt op basis van kruiden.

Je kan nu naar de uitgang gaan door het park. Doorkruis het park voorbij de vijvers. Als je de steile helling wil beklimmen, de Kruidtuin uit, en rechts afslaat, kom je op een brugje naast de Volmolen.

In de 15de eeuw (600 jaar geleden) maakte deze watermolen deel uit van zeven watermolens. Al deze watermolens gebruikten het Dijlewater voor hun harde werk. De Volmolen heeft nog gewerkt tot in het jaar 1907. Het is de enige Mechelse watermolen die de tand des tijds heeft doorstaan.

Nummer 5: Hanswijkbasiliek

Sla verder rechtsaf en neem een kijkje in de Hanswijkbasiliek.

Ken jij de Hanswijkprocessie? Deze processie gaat jaarlijks door. Door de gezondheids crisis zal het dit jaar niet doorgaan. Nieuwe datum: zondag 9 mei 2021. In 2023 viert deze processie haar 750-jarig bestaan.

Hier vind je de bekende Mechelse dame, Maria van Hanswijk, met het kindje Jezus in haar armen. In hun met goud en zilver geborduurde gewaden zien ze er op hun paasbest uit. Heel lang geleden kwam Maria op een schip langs de Dijle Mechelen binnen gevaren. Plots gaf Maria een teken. Maria moest en zou op deze plek blijven. Het schip kon pas verder varen nadat Maria aan land was gebracht. Deze kerk werd daarna gebouwd als 'Huis voor Maria'. In 1272 werd Mechelen geteisterd door de pest. De wanhopige inwoners van de stad kwamen op het briljante idee om het Mariabeeldje al biddend door de stad te dragen. Wonder boven wonder, de kwalen hielden op. Sindsdien wordt deze 'Dame' elk jaar in een kleurrijke processie door de Mechelse straten gedragen.

Loop verder de Hanswijkstraat af.

Aan de Gouden Schaar lees je onderstaande tekst.

Tussen de huizen nummer 33 en 35 lag ooit een waterstraatje. In de Middeleeuwen bezat Mechelen wel meer van die straatjes die uitgaven op de Dijle. Bijzonder handig bij brand wanneer bluswater moet worden aangevoerd. Omdat er nog geen brandweerwagens waren, vormden de mensen één lange rij en gaven van op de oever van de rivier emmers water door om de brand te blussen.

Bruul: belangrijke verbinding tussen het station en de Grote Markt. Het is een belangrijke winkelstraat. Hier waren vroeger heel veel cinema's, dans- en feestzalen ...

Op het einde van de Hanswijkstraat steek je de vijfhoek over en neem je de Onze-Lieve-Vrouwstraat.

Wandel naar de Onze-Lieve-Vrouw-over-de-Dijlekerk. Stap de kerk binnen en ga op zoek naar het schilderij van Pieter Paul Rubens.

De Wonderbare Visvangst gaat over Jezus die voorbij een groot meer komt. Er liggen 2 boten aangemeerd. Op de oever zijn enkele vissers die netten aan het spoelen zijn. Jezus stapt op één van de vissers toe en vraagt hem om het meer in te lopen en zijn netten uit te zetten om te vissen. Verbaasd vertelt deze visser, die Simon heet, dat hij de hele nacht op het meer doorbracht zonder ook maar iets te vangen, maar toch roept hij zijn vrienden bijeen om hem te helpen. De netten zijn nog maar nauwelijks uitgezet of ze zitten al barstensvol met vis. De lieden van het Mechelse visverkopersambacht bestelden dit kunstwerk waarop ze hun beroep vereeuwigd wensten te zien..

Loop de kerk uit en zet je tocht verder langs de Onze-Lieve-Vrouwstraat tot aan het Maalderijstraatje op je rechterkant. Op de hoek van de 'Pizzaservice'.

Tot vijftig jaar geleden stonden op deze plek bloemmolens en werd hier flink wat afgemaald. Nog vroeger bevonden zich hier een olieslagerij (fabriek waar olie geperst wordt uit zaden) en een zeepziederij (fabriek waar zeep wordt gemaakt). Niet verwonderlijk trouwens dat beide bedrijven de nabijheid van de Dijle opzochten. Ze hadden het water nodig om de lichters (schip waarmee ladingen uit grotere schepen naar de oever worden gevoerd) met granen of grondstoffen (onbewerkt ruw materiaal) vlakbij de fabriek te laten aanmeren.

Nummer 6: Zoutwerf

Het Maalderijstraatje voert je naar de Zoutwerf. Sla linksaf.

Op deze kade legden in de Middeleeuwen de schepen aan die zout naar Mechelen brachten. De drie prachtige huizen die een eindje verder op de zoutwerf staan, hebben elk een naam. Het 1ste huis heet De Steur, het 2de De Waag en het 3de De Zalm. Men gaf in de middeleeuwen namen aan huizen omdat er toen nog geen huisnummers bestonden. Er staat op het 3de huis, net boven de deur ook een huisnummer. Dit huis was dus extra herkenbaar en dat was eigenlijk wel handig want De Zalm was het ambachtshuis van de vishandelaars.

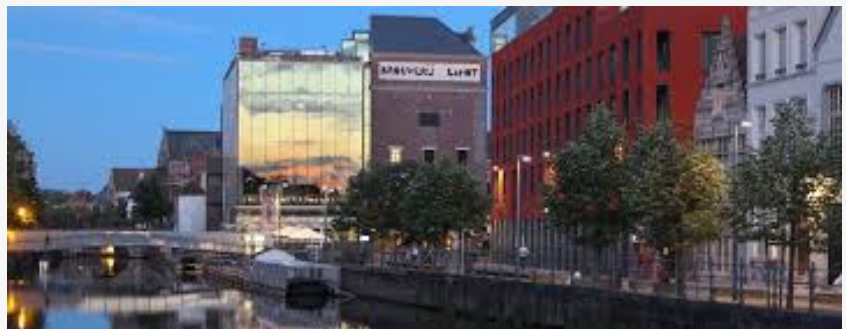
Kijk naar de gevel van het gebouw. Wat merk je op?

Dit huis moet zijn gebouwd voor mensen die iets met water hadden: een zeemeermin op de blauwe voordeur, een reusachtige zalm ...

De Steur en De Waag hellen iets meer naar de straatkant over. Het was een manier om de onderzijde van de gevels te beschermen tegen de regen, wat in vochtige streken als deze zeker geen overbodige luxe was. Deze huizen bevonden zich middenin een havenbuurt. Soms moesten zware lasten van op de kade naar de zolderverdieping worden gehesen en dan was het inderdaad niet slecht dat de lagergelegen verdiepingen ietsje meer naar binnen lagen en dus ook minder gemakkelijk beschadigd konden worden. De zalm heeft rondgezwommen in de Dijle. Nu is dit niet meer het geval. Zalmen zoeken stromend water op terwijl het water van de Dijle stilstaat. Dat is al sinds 1900 toen men besliste de stroming van de rivier rond de stad te leiden om het gevaar op overstromingen en epidemieën te verkleinen.

Neem het Dijlepad en wandel naar de Lamotsite.

Lang geleden trok je voor een grondige wasbeurt naar het badhuis. Mannen en vrouwen gingen samen baden en van het één kwam het ander natuurlijk ... Naast een wasbeurt kon je hier ook een afspraakje regelen met één van de meisjes van plezier die er hun vaste stek hadden. In sommige culturen trekken mensen nog steeds naar de hammam of het badhuis. Bij ons vind je nog maar zelden badhuizen en dan meestal nog op veel plaatsen waar moslims wonen. Zij brachten deze traditie naar België mee (natuurlijk zonder meisjes van plezier). In zo'n badhuizen ontmoetten mensen elkaar om de laatste nieuwtjes uit te wisselen en gezellig wat bij te kletsen. Een beetje zoals een café, maar dan in het water.

Nummer 7: Lamotgebouw

Dit imposante gebouw is nu een congres- en erfgoedcentrum met 8 multifunctionele zalen die genoemd zijn naar bekendheden uit Mechelen bijvoorbeeld Herten Aas, Begijnzolder, Verloren Zoon, Beethovenkelder ...

Heb je een smartphone bij de hand? Zoek dan zeker even deze Mechelse bekendheden op via Google.

Vroeger brouwden de gebroeders Lamot er hun bier totdat multinational InBev in 1981 alles overnam. Het begin van het einde ...

Loop in de Van Beethovenstraat omhoog.

Nummer 8: De Pekton

De Pekton is het huis waar de grootouders van Ludwig van Beethoven hebben gewoond. Grootvader Lodewijk van Beethoven werd in Mechelen geboren op 5 januari 1712 en gedoopt in de Katedraal. Hij kreeg vanaf 6-jarige leeftijd muzikale opvoeding als koorknaap in de koraalschool van het Sint-Romboutskapittel. Vanaf zijn 14de kreeg hij een opleiding in het orgelspel in de Sint-Romboutskathedraal. Hij werkt daarna als zangmeester van het kapittel Sint-Pieter in Leuven en wordt in 1732 plaatsvervangend dirigent van het koor van de Sint-Lambertuskathedraal in Luik, waar hij wordt opgemerkt door de keurvorst van Keulen. Deze vraagt hem om bassist te worden aan het hofkoor van de keurvorst in Bonn. De vader van Lodewijk, en tevens de overgrootvader van Ludwig van Beethoven, was geboren en getogen in Mechelen. Zijn overgrootvader werd geboren in het jaar 1673. De achternaam van de wereldberoemde componist Ludwig van Beethoven bevat het woordje 'van' en niet 'von'. Dit heeft Ludwig te danken aan zijn Mechelse voorouders.

De Pekton zelf is meerdere malen afgebroken, verhuisd en weer opgebouwd. Vandaag staat het gebouw er volledig heropgebouwd terug, maar heeft het nog weinig authentieks. Het zeventiende-eeuwse huis stond oorspronkelijk op de hoek van het Stoofstraatje maar tijdens de Eerste Wereldoorlog werd het volledig verwoest. In 1943 werd het gebouw geklasseerd om zijn historische en archeologische waarde, het werd volledig afgebroken en verplaatst naar de overzijde van het straatje om meer ruimte te maken voor de brouwerij maar gaandeweg verdween het toch weer. In 1953 werd het opnieuw opgebouwd onder de leiding van de bekende Mechelse architect Jos Chabot maar op een andere locatie, dit een beetje verder op de hoek van het Zwaanstraatje en de Van Beethovenstraat. Toentertijd bevond zich in de Beethovenkelder van de Pekton een feest- en fuifzaal waar mening Mechels jongeling over de vloer kwam. Tot het opnieuw werd afgebroken. Maar sinds 2011 werd het heropgebouwd en is er een biercafé. Delen van de oude pekton zijn in de nieuwe verwerkt en ook de houten gevel ging niet verloren, het oorspronkelijke ontwerp bleef, maar is gemoderniseerd in zijn materialen. In 2015 werd het café failliet verklaard.

Lamot

Tijdens de Duitse bezetting wordt er nog verder gebrouwen, de Duitsers zorgen zelfs voor de nodige grondstoffen. De eigen klanten werden bevoorrad met clandestien gebrouwen bier onder de codenaam SOOIKE. De met S gemarkeerde vaten kon men onderscheiden van het officieel te leveren bier aan de Duitsers. In 1945 vertrekken Julien Lamot en zijn onderdirecteur voor 3 maanden naar de Verenigde Staten. Daar deden ze de nodige kennis op over het pasteuriseren van bier en zo werden ze de eersten op de markt met gepasteuriseerd bier. In 1981 wordt de brouwerij overgenomen door het huidige InBev. Dit was meteen ook het begin van het einde van brouwerij Lamot. Uiteindelijk stopte de brouwerij op 22 december 1994 met al haar activiteiten. Anno 1922 brouwde men er Pilsor Lamot en Export Lamot. Deze werden zeer gewaardeerd in de bierminnende wereld. Anno 1960 zullen ze de frisdrank Colibri in het leven roepen. De frisdrank werd meteen een succes.

Loop langs het water de haverwerf af. Sta stil aan het eerste T-Punt.

Dit huis, **'Bergen-op-Zoom'** genaamd, was in vervallen staat en werd gekocht door Julius Candries en Connie Neefs (de zus van Louis en tante van Günther). Voorheen was het legendarische café Herten Aas van Frans Croes hier gehuisvest.

Zoek gedenksteen op de grond.

Het centrum van de provobeweging in België was in Mechelen. In café Herten Aas (1967) verzamelden kunstenaars, alternatievelingen en progressievelingen. Dit café werd ook wel het uithuilcafé voor de flowerpower-generatie genoemd. Hippies en provo's kwamen hier een pint drinken en een sigaretje 'smoren'. Herman De Koninck droeg er zijn eerste gedichten voor. De provobeweging staat ook wel bekend als 'Kabouterbeweging'. In 2005 deden ze een optocht met roze handjes. Een merkwaardige spontane tumultueuze stoet. Frans Croes kreeg een eretitel als Godfather van de Mechelse subcultuur. Ze hadden lange haren, deden roze puntmutsen aan. Ze deden ook ludieke acties. Zo deelden ze bijvoorbeeld zakjes frisse lucht uit om te protesteren tegen de toenemende milieuverontreiniging. Ze deelden flesjes stinkend Dijlewater uit omdat deze rivier sterk vervuild was. Ze staken de draak met het 'klootjesvolk' op artistieke wijze. Jongeren trokken de straat op met schildersezels en kwasten en namen plaats midden op de rijweg wat een protest was tegen het toen al drukke verkeer in de stad en een gebrek aan bewegingsvrijheid voor de jeugd. Ze maakten plezierige wandelingen met op zolders gevonden oude kledij om het chique volk of de burgerij te koeioneren. Ze parodieerden de bourgeoisie.

Aan het bronzen standbeeldje van De Gidsenbond kan je volgend gedicht voordragen:

“De Manenblussers

Er stond een boerke 's avonds laat te Mechelen gans alleen op 't straat

De toren van de Sint-Romboutskerk

Die stond daar hoog en stoer en sterk

En door de galmgaten heen,

Zag het boerke dat er licht in scheen

Hij schrok en riep : iedereen aan de kant

hop burgers hop de toren brandt

En toen ontwaakte gans de stee

En ieder bracht een emmer mee

En blussen deden ze met spoed

En goten water in de gloed

Maar hoe zij sloofden uur na uur

Tot plots een man in 't licht ging staan,

en riep: "houd op, het is de maan".

En toen ging gans de stede weer terust,

en Mechelen had de maan geblust!”

Sta stil als je links van je 3 opvallende 'huizekes' ziet.

Nummer 9: De drie 'huizekes' van links naar rechts:

Het linker huis werd gebouwd in de 17de eeuw. De 2 anderen stonden er al een eeuw vroeger.

Het 1ste huis heet 'Sint-Jozef', het middelste 'De Duiveltjes' en het 3de 't Paradijske'. Neem de 2 wapenschildjes op het huis 't Paradijske' onder de loep. Schildjes waarop een ruitvorm met de punt naar boven prijkt, zijn voor dames. Op de gevel waar je nu voor staat, is het damesschildje van Eleonora, de zus van Keizer Karel. Op het andere schild ontdek je horizontale lijnen die verklappen dat het schild bij een man hoorde. Dit schild is van Keizer Karel zelf. Een wapenschild is een kleurrijke tekening waaraan je een familie stad of land kan herkennen. Je vindt ze op vlaggen, wapens, gebouwen en zoals hier op het huis 't Paradijske'. Je kon er ook iemands beroep mee aflezen.

Men gaf namen aan huizen. Voor de postbode of bezoeker was het handig dat men figuren of namen op de gevel aanbracht. Ooit geloofde men ook dat het nummer 13 een ongeluksgetal was.

Zo ontstonden ook de rijmversjes 'iene miene mutte' om toch niet het duivelse getal 13 op iemand te moeten plakken.

De Kraanbrug

Volgens de stadrekeningen was er zeker tot 1509 over de Dijle, ter hoogte van de huidige Kraanbrug, uitsluitend een doorwaadbare plaats. In 1509 wordt door het stadsbestuur het huis van Jan Weyns gesloopt omdat het in de weg stond voor het vervoer van personen en goederen. Er werd een houten brug gebouwd. Het middendeel moest wel opgehaald worden om de boten door te laten varen. Meer dan 50 jaar later begon men een stenen brug te bouwen (met beweegbare houten middelstuk). 600 jaar geleden stond hier een enorme kraan die de schepen die hier aanmeerden losten en laadden. Om de kraan te doen werken, moesten mensen in de reuzenwielen van de kraan lopen. Die hulpjes werden de 'kraankinderen' genoemd. Dit waren mannetjes die omwille van hun gestalte dit werk moesten doen.

Verder kan je over deze volkse buurt wel een film maken. Elk jaar werden er 3 tot 4 zomerdagen lang geburenkermissen gehouden. Je kon zaklopen, koordtrekken, worsten bijten en ook 'om ter schoenst kaffedrinken'.

Alleen dames konden zich voor de wedstrijd 'om ter schoenst kaffedrinken' (om ter elegants koffiedrinken) inschrijven. Op de ochtend ervoor poetsten de deelnemers nauwgezet de stoep voor hun gevel en fleurden hun vensterbanken op met slingers of bloemen. Ze plantten er een tafeltje neer, dekten het zorgvuldig met hun mooiste tafelkleed en hun meest kostbare koffiekopje, trokken hun mooiste jurk aan en gingen tenslotte zitten wachten op de heren van de jury.

De heren trokken van tafeltje naar tafeltje, controleerden of de kandidate een beschaafd gesprek kon voeren én de beslissende proef: kijken hoe elegant je koffie kan drinken. De dame die op de meest verfijnde manier haar kopje leegdronk, won de wedstrijd.

Terugwandelen van de Vismarkt naar de IJzerenleen naar de Bruul. Neem dan eens het smalle straatje genaamd Schaalstraat.

Nummer 10: Sinte Mettetuin

'De verborgen plek in de stad' heeft de sfeer van een romantische tuin, met weelderige planten, doorzichten, perspectieven en verborgen plekken. Het gazon maakt de tuin op informele wijze toegankelijk, de hagen bieden structuur en wintergroen. De bloemborders voorzien de tuin van kleur en de heesters creëren volume.

Terugwandelen van de Melaan Dit was een van de laatst zichtbare vlietjes in de stad dat gedempt werd in 1913 tot in 2007. Sindsdien kan je weer slenteren langs het water. Als de ramen van het conservatorium openstaan krijg je achtergrondmuziek.

Nummer 11: De Cellekens

Wandel voorbij het muziekconservatorium richting Wollemarkt, passeer dan even langs de 'Cellekens'.

Dit is een uniek historisch monument. Oorspronkelijk was het een gratis opvangtehuis voor alleenstaande behoeftige vrouwen.

De prachtige binnentuin brengt de drie vleugels in U-vorm samen. Het Conventshuis staat centraal met links en rechts de typische huisjes met rondboogdeuren, opgetrokken in 1854. Elk deurtje gaf oorspronkelijk toegang tot 2 kleine kamers met bed, kast, stoel en tafel. Aan deze kleine cellen dankt de instelling haar naam.

Na een lange periode van leegstand restaureren de nieuwe eigenaars, kunstenares Mariette Teugels en haar man fotograaf Herman Smet, 'De Cellekens'. Ze krijgen daarvoor de prestigieuze Europa Nostra prijs. In de nieuwe tuin zie je werken van haar. De kunstenares maakt vooral bustes en beelden van dieren en figuren.

Je kan daarna naar de Grote Markt waar we de wandeling begonnen of via de Begijnenstraat naar de Vismarkt voor een ijsje of een drankje.

Verklarende woordenlijst

* De Grote Raad was het hoogste rechtscollege tijdens de Habsburgse monarchie

**Vlietje: dit is een waterloop. Vroeger liepen de vlietjes dwars door de stad.

Je had heel wat vlietjes: Heergracht, Duivelsvlietje, Vuilgracht, Melaan, Greppe, Vliet IJzerenleen, Koolvliet, Vleeshouwersvliet, Vlietje Bruul, Verversvliet, Gracht, Vlietje Leermarkt, Klem ...

***basisingrediënten bier: hop water gerst en gist

****pijn aan de gewrichten

Bronnen:

- <https://inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/3717>

- <http://dekerjeuzemecheleir.be/>

- Wikipedia

- <https://www.mechelenblogt.be/2009/03/achter-tralies>

- <https://www.mechelen.be/rik-wouterstuin>

- Mechelen telt je stappen. Boekjes van de Dienst Toerisme Mechelen

- Gedicht van De Manenblussers ingezonden door Isidoor